

у Боки Которској 1869“ и херцеговском подишњаку „Бока“.

Нарочито треба истаћи рад Ђура Суботића на увођењу земљишних књига у Србији. У земљишнокњижном праву, пред рат, био је један од водећих теоретичара и практичара. Био је најбољи познавалац кривошијских устанака (1869. и 1882), о којима је оставио и необјављену грађу.

Ђуро Суботић био је тих али велики родољуб, заслужни судија, човек узорне и ријетке скромности, поштења и честитости. Био је

образован, фин и тактичан у додиру са људима и странкама, а заузимљив као правобранилац. И као човек, и као судија, и адвокат, и као писац — тежио је истини. Био је човек савремених и напредних идеја; необично искрен и одан друг, топао пријатељ, узоран супруг и родитељ.

Смрћу дра Ђура Суботића Которска секција Друштва историчара Црне Горе изгубила је угледног члана и сарадника.

В. Бољевић-Вулековић

ПРОФЕСОР ЈОВАН ЂОНОВИЋ

У раним часовима 23. новембра 1971. године престало је да куца племенито срце друга Јована Ђоновича, професора историје основне школе „Његош“ у Котору, истакнутог просвјетног радника и васпитача омладине, активног члана Которске секције Друштва историчара Црне Горе, борца за слободу и друштвену правду, човека дивних људских особина и врлина.

Рођен је 15. децембра 1920. у Томићима, у Црмници. Потиче из угледне породице која се увијек борила за слободу домовине, за људску срећу и напредак. Те идеале својих предака друг Јован никада није изневјерио.

Као ђак цетињске Учитељске школе, ангажован у напредном омладинском покрету, морао је с групом својих другова да напусти Цетиње и настави школовање у Вршцу. Послије ослобођења радио је као учитељ у родној Црмници и Шестанима. Затим је свршио Вишу педагошку школу у Цетињу, и као наставник, службовао у Тивту и Котору, одакле је завршио историјску групу на Филозофском факултету Универзитета у Сарајеву.

Као скојевац, Јован Ђонович се истицао у напредном револуционарном покрету у Црмници. Припадао је младим црмничким револуционарима чије су гранате 13. јула 1941. у Вирпазару огласиле почетак непоштедне борбе за бољи живот и друштвену правду. С многим устаницима пао је у руке окупатору. У злогласним логорима у Албани-

ји издржао је тешка страдања и мучења, увијек достојанствен, ус праван и несаломљив. По ослобођењу је радио у народноослободилачким одборима и другим друштвеним организацијама Црмнице. Активно је радио у Секцији Друштва историчара, Савезу бораца, ССРН, Скупштини општине Котор, Друштву пријатеља дјече и у другим организацијама.

Као професор зрачио је у својој школи васпитачком и родитељском љубављу према ученицима, својим познавањем предмета, својим ставом и правичношћу. Уживао је добар глас и углед педагога.

Истицао се својим предавањима и дискусијама у Которској секцији историчара; учествовао је на многим скупштинама и конгресима Друштва историчара Црне Горе и Југославије.

Као друг и пријатељ, Ђонович је необично вољен; био је искрен и срдчан, отворен и поуздан, вјеран и одан — какав се само пожељети може.

Одиковао се и чојством. Био је чврст и примјеран карактер, грађанин свијетлог образа, честит, поштен и племенит, природан и скроман, човјекољубив, широких погледа, напредне и здраве мисли, жарки родољуб и патриота, народни човек, сијач љубави и слоге, јединства и братства југословенских народа. Био је у свему веома користан члан нашег савременог друштва и социјалистичке заједнице.

Губитак је велики, празнина остетна и видна. Успомена на њега остаје трајна.

Испраћен је из Котора, уз велико учешће грађана, школа, друштвено - културних организација, пријатеља и другова. Сахрањен је у Томићима, у Црмници, 25. новембра, у присуству великог броја Цр-

мничана и других пријатеља и познаника.

Смрћу друга Јована Ђоновића његова породица је изгубила честитог домаћина, град заслужног и омиљеног грађанина, а Секција историчара активног члана, искреног друга и пријатеља.

В. Бољевих-Вулековић

ПРОФЕСОР МАРКО БОШКОВИЋ

Неумољива смрт је 11. марта 1972. године истргла из наше средине професора Марка Бошковића, директора Которске гимназије у пензији, истакнутог члана Друштва историчара Црне Горе, борца за слободу и друштвену правду.

Његова изненадна смрт потресла је његову дубоко ожаложћену породицу, његове рођаке и својту, његове бројне пријатеље, колеге и другове, његове бивше ученике и школу у којој је био дуго година професор и директор, његов завичај и средину у којој је живио и радио.

Рођен је 15. фебруара 1900. године на Орјој Луци, у угледној породици Бошковића. Филозофски факултет завршио је у Београду (1929). Прије рата службовао је у више мјеста Југославије, послјерата постао је професор Гимназије у Котору, а затим њен директор (1954—1962).

Марко Бошковић се истицао оштроумношћу интелектуалца, извршним познавањем историје свога и других народа, а као одличан предавач зрачио је међу ученицима и уживао добар глас и углед педагога.

Као директор схватао је нове задатке друштвеног живота и школе, њихова савремена стремљења, смјернице и путеве. Зато је, као одговорни васпитач омладине, знао да каналише и усмјери радне и животне токове школе у којој је радио. Посао сложен, тежак и одговоран.

Био је познати културни и јавни радник Котора и Црне Горе. Објавио је читав низ чланака из области историје, књижевности и обра-

зовања у „Историјским записима“ (Цетиње), „Годишњаку Поморског музеја“ (Котор), „Просвјетном раду“, „Побједи“ и другим листовима.

Био је добар познавалац историје југословенских народа. То свједочи и његов уџбеник „Историја народа Југославије — од 1848. године до данас“ (Цетиње, 1956), писан прегледно, приступачно и јасно.

Бошковић је добро познавао и народну књижевност, нарочито епске народне пјесме. О томе свједочи његова књига „На врелима слободe“ (Цетиње, 1960), у којој је о брадио борбе наших народа за слободу кроз народну и умјетничку књижевност од најстаријих времена до данас. Опсежнији рад „Трагом пјесама Андрије Качића-Миошића“ остао му је у рукопису. Иако ђак старије школе, он је историјске догађаје и збивања знао да посматра кроз призму марксистичке науке, да их објасни и оцијени савременим мјерилима гледања, да им да одређено мјесто и значај.

Професор Бошковић био је одличан предавач, течног дикције, једног и одабраног рјечника, јасног излагања мисли. Као такав био је добро познат и изван школе. Био је чест предавач на Народном универзитету и на многим културним приредбама, говорник у многим друштвеним пригодама. Знао је да привуче сву пажњу слушалаца, да заинтересује и одушеви омладину.

Заузимао је разне положаје у готово свим културно-просвјетним организацијама, и у народној власти. Као друштвено-политички радник у јавном и друштвеном животу Котора био је увијек високо